

PANZER, Wolfgang. — *Die eiszeitlichen Endmoränen von Puigcerdà (Ostpyrenäen)*. — Zeitschrift für Gletscherkunde, Bd. XX, Heft 4/5, 1932, pp. 411-421, 1 lám., 1 mapa.

PANZER, expert coneixedor de la geologia catalana, completa algunes de les observacions publicades en 1926, en tractar incidentalment de la Cerdanya, en un treball molt documentat sobre els afluents pirenenics del riu Ebre (Talenwicklung und Eiszeitklima in nordöstlichen Spanien, Frankfurt, 1926). Un mapa dels voltants de Puigcerdà permet seguir amb tot detall el recorregut de les morrenes mindeliana, rissina i wurmiana, cada una de les quals dóna origen a les terrasses de 80 m, 50 m i 27 m respectivament. En aquesta darrera s'hi encaixen altres dues de 12 m i 2 m que sens dubte deuen correspondre a estadis més joves de la glaciació Wurmiana. Cal remarcar la precisió amb que l'autor fixa la naturalesa fluvio-glaciària del turó damunt del qual s'ha bastit Puigcerdà, car havia estat objecte d'interpretacions diverses. Segons aquest treball cal admetre que la morrena terminal de la vall del riu Carol més baixa és la corresponent a la glaciació mindeliana, la qual es troba al N de Puigcerdà a 1.200 m d'alçada. — L. SOLÉ SABARÍS.

PARDILLO, F. — *Les pluges de pols del 30 d'octubre de 1926 i del 27 de novembre de 1930 a Catalunya. I. — Estudi mineralògic*. — Servei meteorològic de Catalunya. Nota d'estudi n.º 50, Barcelona, 1932, 32 pàgs., 10 figs.

De la primera pluja ha pogut disposar l'autor de 25 mostres recollides a Catalunya i Balears, i de 40 mostres de la segona, provinent moltes d'elles de França. Obté un quadro estadístic del tamany dels grans i el percentatge en les distintes localitats, del qual se'n dedueix un procés d'alimentació al llarg del trajecte recorregut per la pols. Emprant el mètode de FEDOROW ha identificat i estudiat una sèrie de minerals, zircó, distena, estauroilita, epidota, apatit, oliví, egirina, amfibols, mica, calcita, feldespat, quars i nòduls d'argila. D'aquest estudi mineralògic es dedueix que la pols procedeix del gran Erg del Sud d'Algèria. Altres minerals han estat incorporats en passar la tempesta per damunt l'Atlas mediterrani i són precisament els que estan més ben cristallitzats. — J. M. FONT.